

ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการใช้กำหนดการเชิงเส้นเพื่อการวางแผน
เพาะปลูก สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ตำบลเมืองฝ้าย

อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์

**Satisfaction of the Participants in Using the Linear Programming for
Planting Planning for Shallot Growers, Muang Fai Sub-District,
Nong Hong District, Buriram Province**

วชิรารักษ์ โอสรรัมย์, จารุมาศ แสงสว่าง,

อารีญา พันหนองบัว และ ชนิกา เต็มสุข

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**Wachirarak Orosram, Jarumas Sangsavang,
Areeya Pannongbua and Chanika Termsuk**

Buriram Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-Mail: 630112210020@bru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการใช้กำหนดการเชิงเส้นเพื่อการวางแผนเพาะปลูก สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย คือ เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ตำบลเมืองฝ้าย อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 50 คน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือแบบสอบถาม มีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .765 และวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = .43) และเมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านวิทยากรมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ที่มีประสบการณ์ในการปลูกหอมแดงต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ; กำหนดการเชิงเส้น; เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง

* วันที่รับบทความ : 27 เมษายน 2566; วันที่แก้ไขบทความ 18 พฤษภาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 19 พฤษภาคม 2566

Received: April 27 2023; Revised: May 18 2023; Accepted: May 19 2023

Abstracts

This research article aims to study satisfaction of the participants in using the linear programming for planting planning. For shallot growers. The questionnaire was used as a survey tool. The target group used in this research was 50 shallot growers in Muang Fai Subdistrict, Nong Hong District, Buriram Province. The research tool used was a questionnaire. There was a consistency index of 1 with a questionnaire confidence of .765 and analyzed by using statistics as follows : Frequency, Percentage, Mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.), t-test and One-Way ANOVA.

The results showed that, satisfaction of shallot growers overall were at a high level ($\bar{X}$ = 4.20 , S.D. = .431) and comparing the satisfaction of shallot growers, it was found that, shallot growers with different genders there was no difference in overall satisfaction but when considering the side it was found that the satisfaction level of the lecturer was significantly different at the 0.05 level. Shallot growers with different ages there was no difference in overall and each aspect satisfaction. Shallot growers with different education level there was no difference in overall and each aspect satisfaction. And shallot growers with different experience in growing shallots there was no difference in overall and each aspect satisfaction.

Keywords : Satisfaction; Linear Programming; Shallot growers

บทนำ

ประเทศไทยถือเป็นประเทศเกษตรกรรมเพราะประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรไม่ว่าจะเป็นข้าว อ้อย มันสำปะหลัง รวมไปถึงพืชพันธุ์ต่างๆ เช่น หอมแดง ซึ่งเป็นพืชผักและสมุนไพรที่คนไทยรู้จักและคุ้นเคยกันมาอย่างยาวนาน เพราะมีคุณสมบัติหลายประการทั้งช่วยดับกลิ่นคาวของอาหารและเครื่องปรุงอื่นๆได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีฤทธิ์ฆ่าเชื้อโรคต่างๆ ช่วยในกระบวนการย่อยอาหารได้ดี คนไทยนิยมกินหอมแดงหลากหลายรูปแบบแตกต่างกันไป ทั้งในรูปแบบกินสดหรือใช้เป็นส่วนประกอบของเครื่องแกงไทย หอมแดงเป็นพืชเศรษฐกิจอย่างหนึ่งของประเทศไทยและได้รับความนิยมในการบริโภคเป็นอย่างมาก จังหวัดบุรีรัมย์เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีการผลิตหอมแดงโดยมีพื้นที่การเพาะปลูกในปี 2564 จำนวน 977 ไร่ ผลผลิตรวม 2,341 ตัน ซึ่งจะปลูกมากในอำเภอหนองหงส์ จำนวน 809 ไร่ ผลผลิตรวม 1,983 ตัน (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564 : ออนไลน์) เกษตรกรส่วนใหญ่ในอำเภอหนองหงส์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมปลูกพืชเป็นหลัก ซึ่งพืชผักที่นิยมปลูกคือหอมแดง ถือได้ว่าเป็นพืช เศรษฐกิจที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของอำเภอหนองหงส์ เพราะผลผลิตสามารถขายได้ในราคาสูง เกษตรกรจึงนิยมปลูกกันมาก และเนื่องด้วยภูมิประเทศตั้งอยู่ในเขตที่ค่อนข้างอำนวยความสะดวกต่อการทำการเกษตร ประชากรจึงนิยมทำการเกษตรเพื่อดำรงชีพและสร้างรายได้ (สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร, 2566 : ออนไลน์) ซึ่งในภาคการเกษตรจำเป็นต้องมีการใช้แรงงาน ไม่ว่าจะเป็นแรงงานคนหรืออุปกรณ์ทางการเกษตร รวมไปถึงปัจจัยอื่นๆ เช่น ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืชต่างๆ และนอกจากนี้ยังมีในส่วนของพื้นที่และเวลาในการทำการเกษตรที่ค่อนข้างจำกัด ส่งผลให้เกษตรกรจัดสรรทรัพยากรต่างๆได้ยาก (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2559 : 14-25)

เนื่องด้วยกำหนดการแข่งขันหรือโปรแกรมแข่งขัน คือ โปรแกรมที่สามารถช่วยในการวางแผนการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด โดยพิจารณาปัจจัยนำเข้าและผลผลิตที่ได้รับ ซึ่งนำไปสู่การวางแผนและวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมแข่งขัน เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยโปรแกรมแข่งขันนี้จะช่วยในการวิเคราะห์การใช้ต้นทุนที่ต่ำที่สุดเพื่อให้ได้ผลกำไรสูงสุด ประกอบด้วย สมการวัตถุประสงค์ คือ สมการแสดงความสัมพันธ์ของต้นทุน กำไร เพื่อให้กำหนดเป้าหมายสูงสุดหรือต่ำสุด และสมการข้อจำกัด คือ สมการที่แสดงข้อจำกัดต่างๆ ของปัจจัยหรือทรัพยากรในรูปสมการหรืออสมการ โดยมี Solver ที่เป็น Add-in ในโปรแกรม Microsoft Excel ซึ่งจะใช้ในการคำนวณค่าออกมา (พิศาล สีนวล, 2560 : 9-10)

เกษตรกรส่วนใหญ่ในตำบลเมืองฝ้าย อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ นิยมปลูกพืชผัก ซึ่งจะปลูกมากหลังฤดูเก็บเกี่ยวข้าว แต่ขาดองค์ความรู้ในการจัดสรรที่ดิน เวลา และทรัพยากรต่างๆ ให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงจัดกิจกรรมการใช้กำหนดการแข่งขันเพื่อการวางแผนเพาะปลูก ให้เกษตรกรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ในตำบลเมืองฝ้าย อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และนำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นกรณีศึกษาในครั้งต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการใช้กำหนดการแข่งขันเพื่อการวางแผนเพาะปลูก สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการใช้กำหนดการแข่งขันเพื่อการวางแผนเพาะปลูก สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงในอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 563 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงในอำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ สุ่มเลือกแบบเจาะจงจากเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงในตำบลเมืองฝ้าย ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการใช้กำหนดการแข่งขันเพื่อการวางแผนเพาะปลูก จำนวน 50 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการใช้กำหนดการแข่งขันเพื่อการวางแผนเพาะปลูก สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง โดยแบบสอบถามจะแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการปลูกหอมแดง เป็นลักษณะข้อคำถามแบบสำรวจรายการ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการใช้กำหนดการเชิงเส้นเพื่อการวางแผนเพาะปลูก สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิทยากร ด้านเนื้อหา ด้านสถานที่/ระยะเวลา และด้านความรู้ความเข้าใจ/ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับมากที่สุด ให้มีค่าคะแนนเป็น 5

ระดับมาก ให้มีค่าคะแนนเป็น 4

ระดับปานกลาง ให้มีค่าคะแนนเป็น 3

ระดับน้อย ให้มีค่าคะแนนเป็น 2

ระดับน้อยที่สุด ให้มีค่าคะแนนเป็น 1

ส่วนที่ 3 ข้อมูลแสดงข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

โดยได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยมีดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 และค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .765 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ต้องมีค่ามากกว่า 0.7 ขึ้นไป (ไพศาล วรคำ, 2559 : 26)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามให้เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ตำบลเมืองฝ้าย อำเภอนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ที่เข้าร่วมกิจกรรมการใช้กำหนดการเชิงเส้นเพื่อการวางแผนเพาะปลูก จำนวน 50 คน ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่ 3 เดือนธันวาคม พ.ศ.2565

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการใช้กำหนดการเชิงเส้นเพื่อการวางแผนเพาะปลูก สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ตำบลเมืองฝ้าย อำเภอนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์การให้ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 103)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

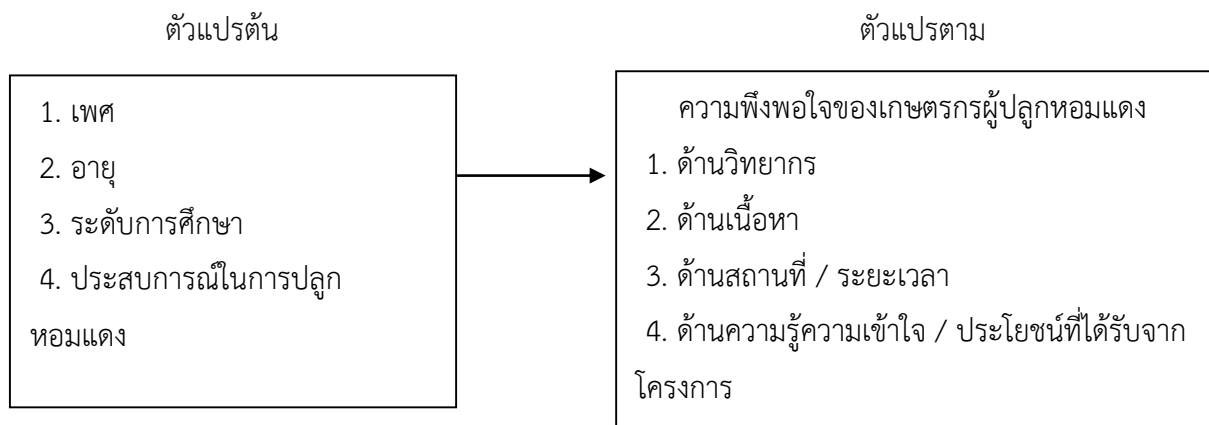
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการใช้กำหนดการเชิงเส้นเพื่อการวางแผนเพาะปลูก สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดของ เอนก ศิลปนินิลมัลย์ (เอนก ศิลปนินิลมัลย์, 2560 : 127-134) โดยมีตัวแปรต้นที่แสดงให้เห็นลักษณะทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงที่เข้ารับการอบรม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปลูกหอมแดง และตัวแปรตาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละ ของข้อมูลส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง

ข้อมูลส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง	จำนวน (n=50)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	15	30.00
หญิง	35	70.00
อายุ		
อายุต่ำกว่า 56 ปี	22	44.00
อายุระหว่าง 56 – 65 ปี	21	42.00
อายุมากกว่า 65 ปี	7	14.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	40	80.00
มัธยมศึกษาขึ้นไป	10	20.00
ประสบการณ์ในการปลูกหอมแดง		
น้อยกว่า 1 ปี	4	8.00
1 – 9 ปี	18	36.00
มากกว่า 9 ปี	28	56.00

จากตารางที่ 1 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 อายุต่ำกว่า 56 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และประสบการณ์ในการปลูกหอมแดงมากกว่า 9 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 56.00

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ตำบลเมืองฝ้าย อำเภอนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสำคัญความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง

ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านวิทยากร	4.19	.54	มาก
ด้านเนื้อหา	4.19	.52	มาก
ด้านสถานที่ / ระยะเวลา	4.30	.66	มาก
ด้านความรู้ความเข้าใจ / ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ	4.14	.55	มาก
ความพึงพอใจโดยรวม	4.20	.43	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง มีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = .43) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสถานที่/ระยะเวลา รองลงมาคือ ด้านวิทยากรและด้านเนื้อหา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านความรู้ความเข้าใจ/ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ

3. ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ตำบลเมืองฝ้าย อำเภอนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์

การเปรียบเทียบความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ตำบลเมืองฝ้าย อำเภอนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ในแต่ละด้าน ซึ่งจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปลูกหอมแดง นำเสนอผลการวิจัยปรากฏดังในตารางที่ 3 – 6 ดังนี้

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง จำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจ	เพศ				t	p
	ชาย n = 15		หญิง n = 35			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านวิทยากร	3.90	.52	4.31	.50	-2.642*	0.011
ด้านเนื้อหา	4.03	.49	4.25	.53	-1.350	0.183
ด้านสถานที่ / ระยะเวลา	4.30	.68	4.30	.67	0.000	1.000
ด้านความรู้ความเข้าใจ / ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ	4.12	.63	4.14	.52	-0.153	0.879
ความพึงพอใจโดยรวม	4.09	.40	4.25	.44	-1.243	0.220

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ตำบลเมืองฝ้าย อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าความพึงพอใจด้านวิทยากรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง จำแนกตามอายุ

ความพึงพอใจ	อายุ						F	P
	ต่ำกว่า 56 ปี n = 22		ระหว่าง 56 - 65 ปี n = 21		มากกว่า 65 ปี n = 7			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านวิทยากร	4.27	.50	4.17	.58	4.00	.56	0.707	0.498
ด้านเนื้อหา	4.31	.57	4.10	.51	4.07	.40	1.068	0.352
ด้านสถานที่ / ระยะเวลา	4.34	.76	4.29	.56	4.21	.70	0.102	0.904
ด้านความรู้ความ เข้าใจ / ประโยชน์	4.00	.57	4.31	.51	4.04	.53	1.908	0.160

ที่ได้รับจาก โครงการ								
ความพึงพอใจ โดยรวม	4.23	.46	4.21	.42	4.08	.40	0.325	0.724

จากตารางที่ 4 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง จำแนกตามระดับการศึกษา

ความพึงพอใจ	ระดับการศึกษา				t	p
	ต่ำกว่า มัธยมศึกษา		มัธยมศึกษาขึ้นไป			
	n = 40		n = 10			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านวิทยากร	4.26	.53	3.93	.53	1.779	0.082
ด้านเนื้อหา	4.26	.53	3.90	.41	1.978	0.054
ด้านสถานที่ / ระยะเวลา	4.30	.67	4.30	.67	0.000	1.000
ด้านความรู้ความเข้าใจ / ประโยชน์ ที่ได้รับจากโครงการ	4.18	.56	3.98	.52	1.031	0.308
ความพึงพอใจโดยรวม	4.25	.43	4.03	.39	1.474	0.147

จากตารางที่ 5 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูก จำแนกตามประสบการณ์ในการปลูกหอมแดง

ความพึงพอใจ	ประสบการณ์ในการปลูกหอมแดง						F	P
	น้อยกว่า 1 ปี		1 - 9 ปี		มากกว่า 9 ปี			
	n = 4		n = 18		n = 28			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ด้านวิทยากร	4.25	.61	4.13	.52	4.22	.55	0.203	0.817
ด้านเนื้อหา	4.25	.74	4.15	.45	4.20	.56	0.069	0.934

ด้านสถานที่ / ระยะเวลา	4.13	.63	4.42	.60	4.25	.71	0.488	0.617
ด้านความรู้ ความเข้าใจ / ประโยชน์ที่ ได้รับจาก โครงการ	4.31	.69	4.18	.41	4.08	.62	0.399	0.673
ความพึงพอใจ โดยรวม	4.23	.51	4.22	.31	4.19	.50	0.039	0.962

จากตารางที่ 6 พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ที่มีประสบการณ์ในการปลูกหอมแดงต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ($p>0.05$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรมการใช้กำหนดการเชิงเส้นเพื่อการวางแผนเพาะปลูก สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวุฒิ ทัศนาลี และดวงกมล ปานรศทิพ ธรรมาธิวัฒน์ (2562 : 629-613) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรรุ่นใหม่ต่อการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการศึกษการเปรียบเทียบความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง พบว่า เพศต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านวิทยากรมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ สามารถเข้าร่วมได้ทั้งเพศชายและเพศหญิง ดังนั้นไม่ว่าจะเพศไหนก็สามารถเข้าร่วมกิจกรรม รับรู้ รับฟัง ได้อย่างเข้าใจและตอบแบบสอบถามได้ครบถ้วน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวุฒิ ทัศนาลี และดวงกมล ปานรศทิพ ธรรมาธิวัฒน์ (2562 : 631) ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรรุ่นใหม่ต่อการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า เกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมโดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาความพึงพอใจเป็นรายด้าน พบว่าเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีเพศแตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจด้านเนื้อหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 อายุต่างกัน จะส่งผลให้ความพึงพอใจโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากเกษตรกรทุกคนที่เข้าร่วม

กิจกรรมมีอายุมากกว่า 35 ปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัยกลางคน อายุจะอยู่ในช่วงเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ดังนั้นอายุที่ต่างกันจึงไม่ส่งผลให้ความพึงพอใจแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันท์ พิษพันธ์ไพศาล (2552 : 92) ศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าอบรมโครงการส่งเสริมการจัดการที่ยั่งยืน สรุปได้ว่า อายุต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการอบรมไม่แตกต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน จะส่งผลให้ความพึงพอใจโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพราะวาระดับการศึกษาจะไม่ส่งผลต่อการรับรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นจบการศึกษาในระดับใดหรือไม่ได้รับการศึกษา ก็สามารถเข้าร่วมกิจกรรม รับรู้ และรับฟังได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันท์ พิษพันธ์ไพศาล (2552 : 95) ศึกษาความพึงพอใจต่อการเข้าอบรมโครงการส่งเสริมการจัดการที่ยั่งยืน พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้จริงต่อการอบรมไม่แตกต่างกัน และประสบการณ์ในการปลูกหอมแดงต่างกัน จะส่งผลให้ความพึงพอใจโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกหอมแดง ตำบลเมืองฝ้าย อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัย แต่ในเนื้อหาของกิจกรรมเป็นการนำเสนอในเชิงกว้าง สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ทั้งเกษตรกรผู้ปลูกหอมแดงและเกษตรกรทั่วไป ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีประสบการณ์ในการปลูกหอมแดงมาก่อนก็ได้ ดังนั้นประสบการณ์ในการปลูกหอมแดงที่ต่างกัน จึงไม่ส่งผลให้ความพึงพอใจแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ วรณีย์ อังสิทธิพูนพร (2558 : 1023-1036) ศึกษาความพึงพอใจในการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนของครูภาษาอังกฤษ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ครูภาษาอังกฤษที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีความพึงพอใจในการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์ของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับบริบทที่แตกต่างกัน ทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่สอดคล้องกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

ควรมีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้เข้ารับการอบรม และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ได้อย่างเข้าใจและถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาและการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับผู้สนใจการทำวิจัยลักษณะใกล้เคียงกับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าควรจัดรูปแบบเนื้อหาที่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับพืชยืนต้นหรือพืชชนิดอื่นๆ เนื่องจากผู้เข้าร่วมอบรมเป็นเกษตรกร เนื้อหานำมาเสนอควรครอบคลุมในภาคการเกษตร เพื่อให้ผู้ที่เข้ารับการอบรมได้รับประโยชน์สูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2559). แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564). ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2566. แหล่งที่มา https://tarr.arda.or.th/static2/docs/development_plan2559.pdf
- บุญชม ศรีสะอาด (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประวุฒิ ทัศนาลี และ ดวงกมล ปานรศทิพ ธรรมาธิวัฒน์. (2562). การศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรรุ่นใหม่ต่อการฝึกอบรมหลักสูตรเตรียมความพร้อมสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรรุ่นใหม่ใน กรุงเทพมหานคร. *วารสารเกษตรพระจอมเกล้า*. 37 (2),
- พิศาล สีนวล (2560). การใช้โปรแกรมทางคณิตศาสตร์สำหรับแก้ปัญหาดัดสรรทรัพยากร เพื่อลดเวลาในการวางแผนการผลิต. สาขาวิชาการพัฒนางานอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไพศาล วรคำ (2559). *การวิจัยทางการศึกษา (Education Research)*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- วรรณิ อังสิทธิพูนพร. (2558). ความพึงพอใจในการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 8 (3), 1023-1036.
- สุนันท์ พิชพันธ์ไพศาล (2552). ความพึงพอใจต่อการเข้าอบรมโครงการส่งเสริมการจัดการที่ยั่งยืน (K SME CARE). สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร. (องค์การมหาชน) (2566). พืชเศรษฐกิจ สินค้าสร้างรายได้ในครัวเรือนและประเทศ. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 8 เมษายน 2566. แหล่งที่มา https://www.arda.or.th/knowledge_detail.php?id=40&fbclid=IwAR3wtyNK5TyUm6eSyOl6MdNM5r45zMAMQTIrAcpyor9OUHR-LQcJymqOUU4
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2564). ตารางแสดงรายละเอียดหอมแดง (เนื้อที่เพาะปลูก เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ รายอำเภอ ปีเพาะปลูก2563/64). ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 25 เมษายน 2566. แหล่งที่มา <https://www.oae.go.th/view/1/ตารางแสดงรายละเอียดหอมแดง/TH-TH>
- เอนก ศิลปะนิลมาลย์. (2560). เขียนกรอบแนวคิดการวิจัยอย่างไรจึงจะถูก. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูเบศร*. 6 (1), 127-134.